

Lekcja 9

29 listopada

DZIEDZICE OBIETNIC, WIĘŹNIOWIE NADZIEI

Tekst przewodni: Za 9,12.

Zakres studium: Rdz 3,17-24; Pwt 6,3; Joz 13,1-7; Hbr 12,28; Kpł 25,1-5.8-13; Ez 37,14.25.

Część I: Przegląd

Pismo Święte od początku do końca podkreśla powiązanie ludu Bożego z ziemią. Ziemia jest ważnym elementem w biblijnym studium rzeczy pierwszych (protologii) i rzeczy ostatecznych (eschatologii). W tej lekcji zbadamy teologiczny wymiar ziemi z perspektywy podboju Ziemi Obiecanej. W centralnej części *Księgi Jozuego* po opisie wstępnego przejścia Kanaanu autor opisuje podział kraju między dwanaście plemion izraelskich. Choć niektórym czytelnikom szczegóły geograficzne mogą się wydawać mało istotne, są ważne w przekazie przesłania księgi, gdyż podkreślają, jak Bóg dotrzymał obietnicy danej przodkom Izraelitów.

W tym kontekście ziemia jest dosłownym i fizycznym obiektem - miejscem, w którym Izraelici mogą rozpocząć nowy rozdział swoich dziejów. Jednak w miarę rozwoju historii odkupienia coraz bardziej oczywisty staje się typologiczny charakter ziemi. Kilkaset lat później Izraelici doświadczyli wygnania, a w niewoli babilońskiej podtrzymywała ich na nowo rozpalona nadzieja powrotu. Judejczycy wrócili do kraju, ale nie cieszyli się trwałym pokojem. Taki odpoczynek można znaleźć jedynie dzięki dokonaniom Mesjasza. W Jezusie obecna rzeczywistość duchowego odpoczynku nie usuwa przyszłego dosłownego zamieszkania w wiecznej ojczyźnie, kiedy lud Boży posiada ziemię na zawsze. Zanim się to stanie, żyjemy jako wygnańcy z prawdziwej ojczyzny pielgrzymujący ku ziemi definiowanej nie przez geograficzne granice, ale zamieszkanie Boga wśród Jego ludu.

Część II: Komentarz

Teologia ziemi - między stworzeniem a nowym stworzeniem

Poniższa tabela stanowi podsumowanie biblijnej teologii ziemi od *Księgi Rodzaju* po *Apokalipsę Jana*.

Faza historii odkupienia	Status ruchu	Relacja do ziemi	Źródła biblijne
Pierwotny plan — Eden	Osiadły	Posiadanie	Rdz 1-2
Sąd	Nomadyczny (wyjście)	Wygnanie	Rdz 3-11
Obietnica	Nomadyczny (wejście)	Pielgrzymowanie	Rdz 12 — Pwt 34
Odnowa	Osiadły	Posiadanie (niepewne)	Joz 1-2; 2 Krl 24
Sąd	Nomadyczny (wyjście)	Wygnanie	2 Krl 25; Jr; Ez
Obietnica	Nomadyczny (wejście)	Pielgrzymowanie	Iz 40-65; Ag; Za
Odrodzenie	Osiadły	Posiadanie (niepewne)	Ezd; Ne
Mesjańskie odrodzenie	Osiadły Nomadyczny (wejście)	Posiadanie (już) Pielgrzymowanie (jeszcze nie)	<i>Nowy Testament</i>
Pierwotny plan — nowy Eden	Osiadły	Posiadanie	Ap 21-22

W pierwotnym Bożym planie ludzkość miała sobie uczynić Ziemię poddaną (Rdz 1,28) i żyć w krainie wiecznego szczęścia, której początkiem był ogród Eden (Rdz 2,8), gdzie Adam i Ewa spotykali się z Bogiem i rozmawiali z Nim twarzą w twarz (Rdz 3,8). W tym osiadłym stanie mieli się cieszyć życiem wiecznym, które było zależne od ich lojalności wobec Stwórcy. Jednak grzech zakłócił ten pierwotny plan, prowadząc do pierwszego wygnania w dziejach ludzkości. Adam i Ewa zostali osądzeni i skazani na wygnanie z Edenu (Rdz 3,23-24). Z teologicznego punktu widzenia usunięcie z miejsca przeznaczonego przez Boga oznaczało konsekwencję nieposłuszeństwa. W tym sensie pierwsi ludzie stali się także duchowymi wygnańcami żyjącymi jako nomadzi, wędrowcy oczekujący powrotu.

Pierwszym znakiem możliwego powrotu było powołanie Abrahama, kiedy Bóg nakazał mu: „Wyjdź z ziemi swojej (...) do ziemi, którą ci wskażę” (Rdz 12,1). W dziejach zbawienia znaczenie powołania Abrahama można oszacować jedynie w świetle faktu, iż oznaczało ono przejście od sądu do obietnicy. Choć potomkowie Abrahama pozostawali jeszcze wędrowcami przez kilka stuleci, jego posłuszeństwo wyznaczyło początek drogi ku Ziemi Obiecanej. Po drodze Abraham doświadczył okresu wygnania, na pewien czas opuszczając Ziemię Obiecaną i następnie powracając do niej (Rdz 12,10-20; 20,1-17). Podobnie jego potomkowie przeszli cykle wygnań i powrotów, jak wtedy, kiedy stali się uchodźcami w Egipcie, a potem niewolnikami, zanim Bóg

interweniował, by ich wyzwolić (Wj 6,5). Jacques Doukhan trafnie podsumowuje teologiczne znaczenie tych nomadycznych wędrówek: „W tych nomadycznych wędrówkach rodu potomków Abrahama, nigdy nie docierających do celu, nigdy nie spełnionych, zawsze tęskniących za domem, *Księga Rodzaju* wibruje pulsującą nadzieją. Choć zakosztowali Bożych błogosławieństw, znaków wiernego Bożego spełnienia obietnicy, Adam, Noe i patriarchowie nadal czekali na ostateczne zwycięstwo nad złem i śmiercią. Jedynie to może przywieść ich i nas - całe stworzenie - z powrotem do Edenu” (Doukhan, *Genesis, The SDA International Bible Commentary*, Nampa 2016, s. 37).

Po czterystu latach wędrówek potomków Abrahama i czterdziestoletnim koczowaniu na pustyni Mojżesz w swojej pożegnalnej mowie starał się przygotować Izraelitów do przejścia od obietnicy do odrodzenia, od statusu nomadycznego do osiadłego. Z teologicznego punktu widzenia Jozue przeprowadził Izraelitów w ich powrocie do Bożej ziemi. Ten powrót nie znaczy, że Kanaan jest miejscem, w którym znajdował się Eden. Bożej ziemi nie definiują dane geograficzne, ale obecność Boga wśród Jego ludu (Wj 25,8; 33,14).

Tak więc *Księga Jozuego* wyznacza także ważne przejście w historii zbawienia, kiedy lud Boży miał objąć w posiadanie ziemię i cieszyć się odpoczynkiem. Niestety, w ciągu zaledwie jednego pokolenia Izraelici popadli w nieposłuszeństwo wobec Boga, a ich posiadanie Ziemi Obiecanej stało się niepewne (Joz 2,10-13). Od czasów Jozuego do czasów opisanych w *2. Księdze Królewskiej* Izraelici przeważnie zmagali się z utrzymaniem panowania nad krajem. Pod koniec tego okresu Bóg posłał proroków, by ostrzec swój lud przed nadchodzącym sądem z powodu złamania przymierza, ale Izraelici nie usłuchali (Jr 7,23-27). W wyniku sądu Bożego mieszkańcy Izraela i Judy poszli na wygnanie z miejsca przeznaczonego dla nich przez Boga (2 Krl 17,7-40; 25,1-26). Podczas wygnania znowu stali się wędrowcami, zmuszeni opuścić swój kraj i poprowadzeni tam, skąd przybył Abraham (Ps 137).

Jednak wygnanie miało trwać nie więcej niż siedemdziesiąt lat (Jr 25,11-12). W księgach proroczych obietnica powrotu była ściśle powiązana z niezmiennym przesłaniem sądu. Powrót jest odpowiednikiem nowego stworzenia (Iz 65,17), i jest opisany edenicznym językiem (Iz 51,3; Ez 36,35). Dwie postaci nawiązujące do Mojżesza - Ezdrasz i Nehemiasz - prowadzą lud Boży z powrotem do Kanaanu z obietnicą, iż Bóg pobłogosławi ich trud poświęcony odbudowie Jerozolimy. Z Babilonii znajdującej się obecnie pod władzą Persów, lud Boży wyruszył do kraju (Ezd 1; Ne 2). Wbrew silnej opozycji (Ezd 4) lud Boży ostatecznie odbudował Jerozolimę (Ne 11-12). Jednak w ramach tego procesu Ezdrasz i Nehemiasz musieli przeciwdziałać odstępstwu, które stało się plagą wiarołomnych Izraelitów (Ezd 10; Ne 13). Mimo początkowego ożywienia i duchowej reformacji posiadanie ziemi stało się niepewne, gdyż po powrocie Żydzi doświadczali trudności wskutek obcych okupacji w okresie międzytestamentowym.

Wraz z przyjściem Mesjasza światło znowu zajaśniało. Pierwszy werset *Nowego Testamentu* wskazuje, że Jezus jest nowym początkiem dla ludzkości (Mt 1,1). Jezus przyszedł, by zwyciężyć tam, gdzie Adam został pokonany. Odrzucenie przez Chrystusa diabelskiej oferty wszystkich królestw świata nie znaczy, że Jezus nie podbije tych królestw, ale jedynie wskazuje, iż podbije je w Boży sposób (Mt 4,8-10). Jako nowy Adam, Jezus stał się Władcą wszystkich narodów, których królestwa dobiegną końca (1 Kor 15,22-26). Ta uniwersalizacja ziemi jest widoczna w koncepcji królestwa Bożego ustanowionego przez Jezusa. Koncepcja ta nie jest ani spirytualizacją, ani nową interpretacją starotestamentowej koncepcji ziemi. Jest raczej nakierowana na powszechny aspekt przymierza abrahamowego widoczny wyraźnie w pierwotnym kontekście (Rdz 12,3; 17,6.16). *Nowy Testament* wyraża jedynie, kiedy i jak obietnice zostaną spełnione.

Ustanowienie królestwa Bożego w Jezusie wprowadza napięcie nie zawsze wyraźnie widoczne w *Starym Testamencie*. Choć Chrystus przyniósł ostateczne odrodzenie, Jego lud pozostaje w drodze. W pewnym sensie Jego lud już jest częścią Jego królestwa, gdyż Jego wyznawców Bóg „wraz z nim wzbudził, i wraz z nim posadził w okręgach niebieskich w Chrystusie Jezusie” (Ef 2,6). Jednak Jego lud nadal wędruje w świecie, do którego nie należy (J 17,11-19), oczekując spełnienia obietnicy w jej pełnym wymiarze.

Doświadczenie wędrówki ludu Bożego zmierzającego do miejsca odpoczynku dobiegnie końca w Nowym Jerozalemie, które jest opisane wyraźnie nie tylko jako powrót do Ziemi Obiecanej ukształtowany według historii wyjścia z Egiptu, ale także jako powrót do Edenu. Rzeka żywota płynie przez środek miasta nawadniając drzewo żywota dostępne dla wszystkich narodów. Podobnie jak w Edenie, nie ma tam miejsca na przekleństwo grzechu i śmierci, a Bóg mieszka ze swoim ludem (Ap 22,1-5). Historia odkupienia zatacza krąg. W samym jej centrum znajduje się Mesjasz, który na krzyżu zapłacił za bilet powrotny własną krwią. Nowy Adam jest Tym, który prowadzi swoje dzieci z powrotem do domu. Jak wspaniały będzie dzień, kiedy wędrówka dobiegnie końca!

Część III: Zastosowanie**Ziemia i nadzieja**

W kontekście biblijnym ziemia i nadzieja łączą się nierozdzielnie ze sobą. To połączenie jest widoczne w Za 9,12, gdzie Bóg wzywa „więźniów nadziei” do powrotu. Ludzie ci czekali na to wezwanie wiele lat na wygnaniu, aż wreszcie nadszedł czas ich powrotu do Jerozolimy.

1. Co dla ciebie osobiście oznacza obraz „więźniów nadziei”?

2. Jakie podobieństwa dostrzegasz między doświadczeniem wygnańców w Babilonie a twoim duchowym doświadczeniem, zwłaszcza w kontekście bliskiego powtórnego przyjscia Jezusa?

Nadzieja, miłość i wiara

Augustyn z Hippony powiedział: „Nie ma miłości bez nadziei, nadziei bez miłości, ani miłości i nadziei bez wiary” (Augustine of Hippo, *The Enchiridion: On Faith, Hope, and Love*, Waszyngton 1996, s. 9). Te trzy elementy występują także obok siebie w pieśni Benjamina Gaithera, Jeffa Silveya i Kim Williams:

„Jestem więźniem nadziei związanym wiarą

W kajdanach Twojej miłości, zamknięty łaską

Mogę odejść, ale nigdy nie odejdę

Jestem cudownie, dobrowolnie

wolnym więźniem nadziei” (The Gaither Vocal Band, *Prisoner of Hope*, 2008).

Jak postrzegasz powiązanie nadziei, miłości i wiary w twoim duchowym życiu?

Życie uchodźcy

Według amerykańskiej Agencji ds. Uchodźców na świecie jest około czterdziestu czterech milionów uchodźców. Większość z nich została zmuszona do opuszczenia swojego kraju z powodu przemocy, niestabilności politycznej i wojny. W prawie starotestamentowym czytamy, że doświadczenie Izraelitów jako obcych w Egipcie miało ich uczyć właściwego traktowania obcych przybyszów (Wj 23,9).

Jak twoje doświadczenie duchowego pielgrzyma wpływa na twoją postawę wobec autentycznych uchodźców?

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELI

- **Przewodniki**- materiały uzupełniające treść „Lekcji biblijnych”.

- **Pytania**- propozycje przebiegu zajęć i pytań do dyskusji w szkole sobotniej.

www.adwent.pl

dział: Studium biblijne

- **Materiał do „Czasu misji”:**

<https://adwent.pl/czas-misji>

KONSULTACJE ONLINE DLA NAUCZYCIELI

- Wspólne przygotowanie do prowadzenia najbliższego studium Biblii.

- Propozycje dodatkowych zajęć.

- Odpowiedzi na pytania związane z treścią studium.

- Wspólnota, modlitwa

każdy czwartek, godz.20.00

Zoom: 856 5129 9515

Kod dostępu: Biblia